

УДК 8.60

DOI <https://doi.org/10.18524/2410–3373.2022.25.275380>**ПРАДІД Юрїї**

доктор філологічних наук,
професор, Львів, Україна,
тел.: + 7978–830–37–78
e-mail: ypradid1@gmail.com;
ORCID: 0000–0002–5842–9227

Yuriy F. PRADID

Doctor of Philological,
Professor, Ukraine, L'viv,
tel.: + 7978–830–37–78
e-mail: ypradid1@gmail.com;
ORCID: 0000–0002–5842–9227

**ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЕННЯ
ПРИЗВИЩ, ПОХІДНИХ
ВІД ПРИЗВИЩА ЗОРЯ,
ТА ЇХ ТЕРИТОРІАЛЬНА
ПОШИРЕНІСТЬ****FEATURES
OF THE CREATION
OF SURNAMES
DERIVED FROM
THE SURNAME ZORYA
AND THEIR TERRITORIAL
DISTRIBUTION****ABSTRACT**

Introduction. *The article emphasizes that the study of surnames in general and surname microsystems in particular is one of the urgent problems of modern Ukrainian onomastic science, which has important theoretical and practical significance not only for linguistics, but also for history, geography, ethnology.*

The purpose. *The purpose of the article is to investigate the place of the microsystem of surnames derived from the surname Zorya, to describe the methods of their creation, to distinguish the affixes with the help of which the surnames of this microsystem were formed, and their territorial distribution.*

Materials and methods. *In accordance with the purpose of the research, the descriptive method and its main techniques were used as the main one: inventory and systematization of language material in synchrony. The source of the actual material was the materials of the “Relatives” website, which records 876,000 surnames of residents of Ukraine, of which only 106 surnames are formed from the surname Zorya.*

Results. *As a result of the investigation, the peculiarities of the creation of surnames derived from the surname Zorya, as well as their prevalence in the territory of Ukraine, were established. It is noted that this microsystem, although relatively small, is quite diverse in terms of methods and means of creation.*

Conclusions. *Summarizing the above, we confirm that the most common surname of the studied microsystem is the surname Zorina (2,376 speakers), which*

occupies 1,851 places in the general list of residents of Ukraine, and every third surname is represented by only one speaker.

The most common way of creating surnames derived from the surname Zorya is suffixation (53 surnames). The suffixes *-ov* (8 cases), *-enk-*, *-ev(-ee, -ee)*, *-k-* (5 cases each) are most often used to create new surnames. 31 surnames were formed in the inflectional way, among them 26 female surnames derived from male bases. Among the residents of Ukraine, there are 19 bearers of double surnames.

The problem of origin, peculiarities of creation and distribution in the territory of Ukraine of surnames derived from other names, rare and merged surnames and some other aspects need to be studied.

Key words: Zorya; peculiarities of creation; suffix method; morpheme suffix; word-forming suffix; prevalence in Ukraine.

ВСТУП

Дослідження прізвищ узагалі й прізвищевих мікросистем зокрема — одна з актуальних проблем сучасної української ономастичної науки, яка має важливе теоретичне і практичне значення не лише для мовознавства, але й для історії, географії, народознавства.

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити місце мікросистеми прізвищ, похідних від прізвища *Зоря* в прізвищевій системі України, описати способи їх творення, вирізнити афікси, за допомогою яких утворилися прізвища цієї мікросистеми, їх територіальну поширеність.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких **завдань**: 1) виокремити мікросистему прізвищ, похідних від прізвища *Зоря*; 2) проаналізувати особливості творення прізвищ від прізвища *Зоря*; 3) охарактеризувати їх територіальну поширеність в Україні.

МЕТОДИ ТА МАТЕРІАЛИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відповідно до мети дослідження як основний було використано описовий метод і його основні прийоми: інвентаризація та систематизація мовного матеріалу в синхронії. Матеріалом для дослідження послужили прізвища, похідні від прізвища *Зоря*.

ЗДОБУТКИ

В результаті розвідки було встановлено, що українські мовознавці зробили вагомий внесок в опрацювання теоретичних і практичних проблем вивчення прізвищ, поширених на теренах України. Достатньо згадати монографії Ю. Редька, у якій описані загальні проблеми

дослідження прізвищ (Редько, 1966), М. Худаша, присвячену дослідженню історії української антропоніміки (Худаш, 1977), О. Кравченко — про прізвища Лубенщини (Коравченко, 2004), В. Горпинича та І. Корнієнко — про антропоніміку Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України (Горпинич & Корнієнко, 2012), А. Поповського — присвячену вивченню окремих мікросистем українських прізвищ (Поповський, 2020) та ін. Заслужують на увагу ґрунтовні статті І. Варченка, В. Горпинича, у яких автори аналізують основні принципи дослідження сучасних українських прізвищ (Варченко, 1968; Горпинич, 2009), низка праць Ю. Прадіда — про патронімічні та матронімічні прізвища, утворені від українських варіантів християнських імен (Прадід, 2021, 2022a), особливості творення прізвищ від прізвища *Дід* (Прадід, 2022b), способи творення прізвищ мікросистем «Батько» і «Дід» (Прадід, 2022c, 2022d), типологію прізвищ мешканців с. Либохори Стрийського району на Львівщині (Прадід, 2022e), походження і творення прізвищ та імен однокласників (Прадід, 2022f) та ін.

Помітним є доробок українських учених у галузі лексикографічного опрацювання українських прізвищ взагалі (В. Демченко та І. Лопушинський, А. Зосимов, Ю. Редько та ін.) й окремих регіонів України зокрема (Г. Аркушин, В. Горпинич, Ю. Новикова та ін.).

Цінним довідковим виданням вкрай необхідним науковцям, аспірантам, студентам, усім, хто цікавиться проблемами ономастики взагалі й антропоніміки зокрема, є бібліографічний покажчик з української ономастики, укладений С. Вербичем, І. Єфименко, І. Желєзняк (Українська ономастика, 2013).

Дослідження походження і способів творення прізвищ, похідних від прізвища *Зоря* і поширених на теренах України, ґрунтовно не вивчалися в українському мовознавстві, про що красномовно свідчить навіть побіжний огляд наукових праць. Саме цій проблемі й присвячена пропонована розвідка, фактичний матеріал для якої зібраний на інтрнетсайті «Рідні» (Рідні)¹.

¹ Як зазначають автори матеріалів для сайту, «інтерактивна карта поширення прізвищ на території нашої країни станом на 2011–2013 рр. Внаслідок війни відбулися внутрішні та зовнішні переселення понад 10 мільйонів громадян України. Ця карта залишиться незмінною, як знімок стану поширення прізвищ на довоєнний час, на основі тодішнього адміністративного поділу. А вже після перемого створимо нову версію карти» (Карта поширення прізвищ України).

Теоретико-методологічним підґрунтям дослідження послужили праці українських мовознавців, у яких досліджуються прізвища мешканців України.

ОБГОВОРЕННЯ

Прізвище *Зоря*, носіями якого в Україні є 1 958 осіб, утворено безафіксальним способом від апелятива *зоря*. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в Харківській області — 182, а найгустіший осередок цього прізвища — Золотоніський район що на Черкащині, де мешкає 100 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 2 339 місце в загальному списку мешканців України².

Прізвища, похідні від прізвища *Зоря*, утворені за допомогою словотворчих суфіксів³:

1) *-к-*:

а) *Зор-я* — *Зор-к-о*, носіями якого в Україні є 72 особи, із них 35 носіїв цього прізвища проживають на Чернігівщині, 16 — на Донеччині, 8 — у м. Києві, 5 — на Луганщині, 4 — у м. Ялті, 2 — у м. Конотопі що на Сумщині, по 1 — на Кіровоградщині та в м. Луцьку. Найгустіший осередок цього прізвища — Сновський район, що на Чернігівщині, де проживає 26 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 57 677 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи прізвища *Зорк-о* утворено ще п'ять прізвищ за допомогою таких словотворчих суфіксів:

— *-ін*: *Зорк-о* — *Зорк-ін*⁵, носіями якого в Україні є 112 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Харківщині — 35, а найгустіший осередок цього прізвища — Ясинуватський район, що на Донеччині, де мешкає 12 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 40 394 місце в загальному списку мешканців України⁶.

² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F>.

³ Слід розрізнати суфікс як морфему і словотворчий суфікс. Морфемний суфікс — це мінімальна значуща частина слова, словотворчий суфікс — значуща частина слова, яка служить для творення нових слів. Словотворчий суфікс в одному випадку може дорівнювати морфемному суфіксу, в іншому — поєднувати дві і більше мінімальні значущі частини слова (про морфемний і словотворчий суфікси див.: Український словотвір: Словник-довідник).

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%BE>.

⁵ Прізвище *Зоркін* утворено від українського прізвища *Зорко* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ін*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-ин*. Прізвища такого типу з'явилися в Україні під впливом російської мови.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%BD>.

Від чоловічого прізвища *Зоркін* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоркін-а*⁷, носіями якого в Україні є 149 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає так само на Харківщині — 52, а найгустіший осередок цього прізвища — м. Чугуїв, що на Харківщині, де мешкає 7 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 31 405 місце в загальному списку мешканців України⁸;

— *-ов*: *Зорк-о* — *Зорк-ов*⁹, носіями якого в Україні є 16 осіб, із них 6 носіїв цього прізвища проживає на Донеччині, 5 — у м. Києві, 2 — у Криму, по 1 — на Луганщині та Хмельниччині, у м. Охтирці, що на Сумщині. За поширенням це прізвище займає 164 560 місце в загальному списку мешканців України¹⁰.

Від чоловічого прізвища *Зорков* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорков-а*, носіями якого в Україні є 23 особи, із них 6 носіїв цього прізвища проживають у Криму, по 5 — на Донеччині та в м. Києві, 2 — на Хмельниччині, по 1 — на Луганщині, Одещині та Чернігівщині, у м. Тернополі та Кривому Розі, що на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 130 005 місце в загальному списку мешканців України¹¹;

— *-ин*: *Зорк-о* — *Зорк-ин*, носіями якого в Україні є 4 особи, із них 3 носії цього прізвища проживають на Донеччині, 1 — на Луганщині.

⁷ В українській мові усі жіночі прізвища, похідні від чоловічих прізвищ із суфіксом *-ін*, утворюються, як і в російській мові, флексійним способом (за допомогою флексії *-а*).

⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

⁹ Прізвище *Зорков* утворено від українського прізвища *Зорко* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ов*. В українській мові відповідником російського словотворчого суфікса *-ов* виступає словотворчий суфікс *-ів*. Правда, з приводу походження прізвищ на *-ов*, *-ев(-ев)* є й інша думка. «Прізвища на *-ов* (Михайлов, Петров, Романов) та *-ев (-ев)* (Андреев) — це ті самі присвійні прикметники, що й Михайлів, Петрів, Романів, Андріїв, але в них збереглося етимологічне *-о-*, *-е-* також у формі називного відмінка. Зона поширення цих форм — уся українська територія, що входила до складу Російської імперії, а також Закарпаття. Причинами збереження *-о-*, *-е-* треба вважати, по-перше, традиційне вживання саме такої форми прізвищ з давніх-давен, по-друге, те, що метрики та особові документи виписувалися російською мовою. Тому немає підстав вважати прізвища на *-ов*, *-ев(-ев)* виключно російськими. Це спільний тип прізвищ, поширений і серед інших слов'ян, наприклад, болгар та македонців» (Українські прізвища).

¹⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

¹¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

За поширенням це прізвище займає 381 965 місце в загальному списку мешканців України¹².

Від чоловічого прізвища *Зоркин* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоркин-а*¹³, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 3 носії цього прізвища проживають на Луганщині, 2 — на Донеччині, 1 — у м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 280 344 місце в загальному списку мешканців України¹⁴;

— *-енк-*: *Зорк-о* — *Зор(к/ч)-енк-о*, носіями якого в Україні є 78 осіб, із них 36 носіїв цього прізвища проживають на Донеччині, 6 — на Полтавщині, по 5 — на Одещині та в Криму, по 3 — на Хмельниччині та в м. Києві, по 2 — на Дніпропетровщині та Луганщині, 1 — на Львівщині. За поширенням це прізвище займає 280 341 місце в загальному списку мешканців України¹⁵;

Від основи прізвища *Зорченк-о* за допомогою суфікса *-ов* утворено прізвище *Зорченк-ов*, носієм якого є 1 особа, яка проживає в м. Маріуполі що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 775 160 місце в загальному списку мешканців України¹⁶;

Зор-я — *Зорк-а*, носіями якого в Україні є 85 осіб, із них 27 носіїв цього прізвища проживає на Чернігівщині, 21 — на Київщині, 13 — у м. Києві, 11 — на Івано-Франківщині, 9 — на Харківщині, по 1 — на Вінниччині та в мм. Донецьку, Одесі, Чернівцях. Найгустіший осередок цього прізвища — Варвинський район, що на Чернігівщині, де проживає 10 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 50 822 місце в загальному списку мешканців України¹⁷;

— *-ен-*: *Зорк-о* — *Зор(к/ч)-ен-о*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 775 161 місце в загальному списку мешканців України¹⁸;

¹² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B8%D0%BD>.

¹³ Жіноче прізвище *Зоркина* утворене за російським зразком, бо українські чоловічі та жіночі прізвища такого типу мають однакову форму.

¹⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0>.

¹⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

¹⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

¹⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B0>.

¹⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BE>.

б) *Зор-я* — *Зорь-к-о*, носіями якого в Україні є 19 осіб, із них 9 носіїв цього прізвища проживають у м. Києві, 6 — на Київщині, по 2 — на Чернігівщині та в м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 148 680 місце в загальному списку мешканців України¹⁹.

Від основи прізвища *Зорьк-о* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

— *-ін*: *Зорьк-о* — *Зорьк-ін*, носіями якого в Україні є 47 осіб, із них 13 носіїв цього прізвища проживають на Донеччині, 8 — на Харківщині, 6 — на Луганщині, 5 — на Херсонщині, по 3 — у м. Запоріжжі та в Криму, по 2 — на Дніпропетровщині та в м. Кропивницькому, по 1 — на Сумщині, Хмельниччині, Чернігівщині, у м. Києві та Коломиї, що на Івано-Франківщині. За поширенням це прізвище займає 80 238 місце в загальному списку мешканців України²⁰.

Від прізвища *Зорькін* флексійним способом утворено прізвище *Зорькін-а*, носіями якого в Україні є 56 осіб, із них 12 носіїв цього прізвища проживають на Харківщині, 11 — на Донеччині, 8 — на Херсонщині, по 4 — на Сумщині, у м. Києві та в Криму, по 3 — на Луганщині та в м. Кропивницькому, по 2 — на Дніпропетровщині та в м. Запоріжжі, по 1 — на Київщині, Чернігівщині та у м. Коломиї, що на Івано-Франківщині. За поширенням це прізвище займає 80 238 місце в загальному списку мешканців України²¹;

— *-ин*: *Зорьк-о* — *Зорьк-ин*, носіями якого в Україні є 3 особи, із них 2 носії цього прізвища проживають у м. Донецьку, 1 — на Одещині. За поширенням це прізвище займає 382 249 місце в загальному списку мешканців України²².

Від прізвища *Зорькин* флексійним способом утворено прізвище *Зорькин-а*, носіями якого в Україні є 2 особи, одна з них проживає на Одещині, інша — у м. Херсоні. За поширенням це прізвище займає 500 089 місце в загальному списку мешканців України²³.

¹⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D0%BE>.

²⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%BD>.

²¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

²² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%BD>.

²³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0>.

Від прізвища *Зорьков*, носій якого відсутній серед мешканців України, флексійним способом утворено прізвище *Зорьков-а*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Дніпрі²⁴.

Від усіченої основи прізвища *Зорь-к-о* за допомогою суфікса *-ян* утворено прізвище *Зорь-ян*, носіями якого в Україні є 4 особи, із них 3 носії цього прізвища проживають у м. Одесі, 1 — у м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 381 971 місце в загальному списку мешканців України²⁵;

в) *Зор-я* — *Зорь-к-а*, носіями якого в Україні є 92 особи, із них 20 носіїв цього прізвища проживає на Харківщині, 15 — на Чернігівщині, 11 — у м. Києві, 10 — у м. Дніпрі, 8 — у м. Миколаєві, по 7 — на Луганщині та в м. Вінниці, 6 — у Криму, по 4 — на Київщині та Полтавщині. Найгустіший осередок цього прізвища — Краснокутський район, що на Харківщині, де проживає 6 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 47 594 місце в загальному списку мешканців України²⁶;

2) *-ін-*: *Зор-я* — *Зор-ін*, носіями якого в Україні є 1 712 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Донеччині — 282, а найгустіший осередок — Старобешівський район, що на Донеччині, де мешкає 42 носії цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 2 723 місце в загальному списку мешканців України²⁷.

Від чоловічого прізвища *Зорін* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорін-а*, носіями якого в Україні є 2 376 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає так само на Донеччині — 341, а найгустіший осередок — так само Старобешівський район, що на Донеччині, де мешкає 37 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 1 851 місце в загальному списку мешканців України²⁸.

Від прізвища *Зорін* утворено два прізвища за допомогою суфіксів:
— *-ов*: *Зорін* — *Зорін-ов*, носіями якого в Україні є 10 осіб, із них 6 носіїв цього прізвища проживають у Криму, 2 — на Одещині, по 1 —

²⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

²⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D1%8F%D0%BD>.

²⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

²⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD>.

²⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

на Черкащині та в м. Донецьку. За поширенням це прізвище займає 216 920 місце в загальному списку мешканців України²⁹.

Від чоловічого прізвища *Зорінов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорінов-а*, носіями якого в Україні є так само 10 осіб, із них 4 носії цього прізвища проживають у Криму, 3 — у м. Ізмаїлі, що на Одещині, по 1 — на Черкащині, у м. Донецьку та Мелітополі, що на Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 216 921 місце в загальному списку мешканців України³⁰;

— *-ець*: *Зорін* — *Зорін-ець*, носіями якого в Україні є 16 осіб, із них 8 носіїв цього прізвища проживають у м. Києві, 5 — на Чернігівщині, 2 — на Київщині, 1 — у м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 216 920 місце в загальному списку мешканців України³¹;

— *-к-*: *Зорін* — *Зорін-к-о*, носіями якого в Україні є 6 осіб, які проживають у м. Чистяковому що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 280 342 місце в загальному списку мешканців України³²;

3) *-ян*: *Зор-я* — *Зор-ян*, носіями якого в Україні є 14 осіб, із них 6 носіїв цього прізвища проживають на Чернівеччині, 4 — у м. Хмельницькому, по 1 — на Вінниччині, Одещині, Херсонщині та в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 176 114 місце в загальному списку мешканців України³³;

Від прізвища *Зорян* утворено чотири прізвища за допомогою слотворчих суфіксів:

— *-ськ-*: *Зорян* — *Зорян-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 42 особи, із них 35 носіїв цього прізвища проживають на Харківщині, 4 — на Луганщині, 2 — у м. Донецьку, 1 — у м. Хмельницькому. За поширенням це прізвище займає 86 501 місце в загальному списку мешканців України³⁴.

²⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B2>.

³⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

³¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C>.

³² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

³³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD>.

³⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.

Від основи чоловічого прізвища *Зорянськ-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорянськ-а*, носіями якого в Україні є 62 особи, із них 43 носії цього прізвища проживають так само на Харківщині, 8 — на Донеччині, 7 — на Луганщині, 2 — на Тернопільщині, по 1 — на Львівщині та в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 65 232 місце в загальному списку мешканців України³⁵;

— *-ов*: *Зорян* — *Зорян-ов*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 3 носії цього прізвища проживають у м. Запоріжжі, по 1 — на Дніпропетровщині та в м. Феодосії. За поширенням це прізвище займає 317 244 місце в загальному списку мешканців України³⁶.

Від чоловічого прізвища *Зорянов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорянов-а*, носіями якого в Україні є так само 5 осіб. На Дніпропетровщині, у м. Києві, Запоріжжі, Одесі та Феодосії проживає по 1 носію цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 317 245 місце в загальному списку мешканців України³⁷;

— *-к-*: *Зорян* — *Зорян-к-о*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 3 носії цього прізвища проживають на Миколаївщині, 2 — на Рівненщині, 1 на Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 280 345 місце в загальному списку мешканців України³⁸;

— *-ич*: *Зорян* — *Зорян-ич*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Нікополі, що на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 775 171 місце в загальному списку мешканців України³⁹.

4) *-ич*: *Зор-я* — *Зор-ич*⁴⁰, носіями якого в Україні є 68 осіб, із них 18 носіїв цього прізвища проживає на Харківщині, 11 — на Дніпропетровщині, 9 — на Донеччині, 8 — у м. Києві, 5 — у м. Миколаєві,

³⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

³⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2>.

³⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

³⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

³⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%B8%D1%87>.

⁴⁰ Прізвище *Зоріч* утворено від прізвища *Зоря* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ич*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-ич*. Прізвища такого типу з'явилися в Україні під впливом російської мови.

по 4 — на Київщині, Луганщині та в м. Одесі, по 1 — на Запоріжжі, Кіровоградщині та Херсонщині. Найгустіший осередок цього прізвища — Олександрівський район, що на Донеччині, де мешкає 3 носії цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 60 650 місце в загальному списку мешканців України⁴¹.

Від прізвища *Зоріч* утворено два прізвища за допомогою словотворчих суфіксів:

— *-ев(-ев)*: *Зоріч* — *Зоріч-ев*, носіями якого в Україні є 27 осіб, із них 7 носіїв цього прізвища проживають на Луганщині, 5 — у Криму, по 4 — на Одещині та в м. Бердичеві що на Житомирщині, 3 — у м. Дніпрі, по 1 — у м. Львові, Харкові, Чернігові та Миргороді що на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 116 793 місце в загальному списку мешканців України⁴²; *Зоріч* — *Зоріч-ев*, носіями якого в Україні є 3 особи, із них 2 носії цього прізвища проживають на у Криму, 1 — на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 382 236 місце в загальному списку мешканців України⁴³.

Від прізвища *Зорічев* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорічев-а*, носіями якого є 28 осіб, із них 10 носіїв цього прізвища проживають на Луганщині, 4 — на Одещині, по 3 — на Житомирщині та в Криму, по 2 — у м. Дніпрі та Миргороді, що на Полтавщині, по 1 — у м. Львові, Харкові та Чернігові. За поширенням це прізвище займає 115 589 місце в загальному списку мешканців України⁴⁴.

Від прізвища *Зорічев* так само флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорічев-а*, носієм якого є 1 особа, яка проживає в м. Ровеньках що на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 775 144 місце в загальному списку мешканців України⁴⁵.

— *-енк-*: *Зоріч* — *Зоріч-енк-о*, носіями якого в Україні є 3 особи, які проживають у м. Макіївці, що на Луганщині. За поширенням

⁴¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87>.

⁴² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%B2>.

⁴³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D1%94%D0%B2>.

⁴⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%B2%D0%B0>.

⁴⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D1%94%D0%B2%D0%B0>.

це прізвище займає 382 242 місце в загальному списку мешканців України⁴⁶;

5) *-енк-(-енк-)*: *Зор-я* — *Зор-енк-о*, носіями якого в Україні є 902 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в м. Києві — 117, а найгустіший осередок — Володарський район, що на Київщині, де мешкає 58 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 5 480 місце в загальному списку мешканців України⁴⁷.

Від основи прізвища *Зоренк-о* за допомогою суфікса *-ов* утворено прізвище *Зоренк-ов*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Чистяковому що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 775 116 місце в загальному списку мешканців України⁴⁸.

Від чоловічого прізвища *Зоренков* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоренков-а*, носієм якого в Україні є так само 1 особа, яка також мешкає в м. Чистяковому, що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 775 117 місце в загальному списку мешканців України⁴⁹.

Від усіченої основи прізвища *Зорен-к-о* за допомогою суфікса *-ок* утворено прізвище *Зорен-ок*, носіями якого в Україні є 4 особи, із них 3 носії цього прізвища яка проживають на Черкащині, 1 — у м. Кременчуці, що на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 381 962 місце в загальному списку мешканців України⁵⁰.

До цієї мікрогрупи належить і зросійщене прізвище *Зор-енк-о*⁵¹, носіями якого в Україні є 2 особи, одна з них проживає на Одещині, інша — у м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 500 079 місце в загальному списку мешканців України⁵²;

⁴⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

⁴⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

⁴⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

⁴⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁵⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%BA>.

⁵¹ Прізвище *Зоренко* утворено від прізвища *Зоря* за допомогою російського словотворчого суфікса *-енк-*, відповідником якого в українській мові є суфікс *-енк-*. Прізвища такого типу з'явилися в Україні під впливом російської мови.

⁵² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

б) *-ин-*:

а) *Зор-я* — *Зор-ин*, носіями якого в Україні є 76 осіб, із них 25 носіїв цього прізвища проживає в Криму, 9 — на Луганщині, 8 — на Дніпропетровщині, 7 — на Запоріжжі, 6 — на Донеччині, по 4 — на Житомирщині та в м. Харкові, 3 — на Чернівеччині, 2 — у м. Миколаєві, по 1 — на Одещині та Чернігівщині, у м. Вінниці, Кропивницькому, Херсоні, Кременчуці, що на Полтавщині, Шостці, що на Сумщині. Найгустіший осередок цього прізвища — Лутугинський район, що на Луганщині, де проживає 6 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 55 767 місце в загальному списку мешканців України⁵³.

Від прізвища *Зорин* утворено два прізвища за допомогою таких словотворчих суфіксів:

— *-ськ*: *Зор-я* — *Зорин-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 4 особи, із них 3 носії цього прізвища проживають у м. Одесі, 1 — у м. Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 381 964 місце в загальному списку мешканців України⁵⁴.

Від чоловічого прізвища *Зоринськ-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоринськ-а*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка мешкає в м. Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 775 123 місце в загальному списку мешканців України⁵⁵;

— *-ець*: *Зор-я* — *Зорин-ець*, носіями якого в Україні є 8 осіб, із них 6 носіїв цього прізвища проживають на Чернігівщині, 2 — у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 241 470 місце в загальному списку мешканців України⁵⁶;

б) *Зор-я* — *Зор-ин-а*⁵⁷, носіями якого в Україні є 104 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в Донеччині — 17, а найгустіший осередок — Лутугинський район, що на Луганщині, де мешкає

⁵³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD>.

⁵⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.

⁵⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

⁵⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C>.

⁵⁷ Не слід плутати з російським жіночим прізвищем *Зорина*, утвореним від російського чоловічого прізвища *Зорин*.

б носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 42 871 місце в загальному списку мешканців України⁵⁸;

7) *-ев(-ев-, -еев-)*:

а) *Зор-я* — *Зор-ев*⁵⁹, носіями якого в Україні є 7 осіб, із них 3 носії цього прізвища проживають у м. Шостці що на Сумщині, по 1 — у м. Києві, Дніпрі, Хмельницькому та Севастополі. За поширенням це прізвище займає 270 143 місце в загальному списку мешканців України⁶⁰.

Від чоловічого прізвища *Зорев* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорев-а*⁶¹, носіями якого в Україні є 10 осіб, із них 6 носіїв цього прізвища проживають у м. Шостці що на Сумщині, 2 — у м. Києві, по 1 — на Дніпропетровщині та в м. Хмельницькому. За поширенням це прізвище займає 216 919 місце в загальному списку мешканців України⁶²;

б) *Зор-я* — *Зор-ев*, носіями якого в Україні є 3 особи, із них 2 носії цього прізвища проживають у м. Кропивницькому, 1 — у м. Львові. За поширенням це прізвище займає 282 236 місце в загальному списку мешканців України⁶³.

Від чоловічого прізвища *Зорев* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорев-а*, носіями якого в Україні є 12 осіб, із них 4 носії цього прізвища проживають у м. Львові, по 2 — у м. Києві та Кропивницькому, по 1 — у м. Чернівцях, Севастополі, Мелітополі, що на Запоріжжі, Кам'янці-Подільському, що на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 190 448 місце в загальному списку мешканців України⁶⁴.

Від чоловічого прізвища *Зорєєв*, носій якого відсутній серед мешканців України, флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зор-єєв-а*, носіями якого в Україні є 3 особи, із них 2 носії цього пріз-

⁵⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0>.

⁵⁹ Прізвище *Зорев* утворено від українського прізвища *Зоря* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ев*, що не відповідає усталеним зразкам українського словотворення (дет. про це див.: (Животко, 1995)).

⁶⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B2>.

⁶¹ В українській мові усі жіночі прізвища, похідні від чоловічих прізвищ із суфіксом *-ев(-ев)*, як і з суфіксом *-ов*, утворюються флексійним способом (за допомогою флексії *-а*).

⁶² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0>.

⁶³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%94%D0%B2>.

⁶⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%94%D0%B2%D0%B0>.

вища проживають на Луганщині, 1 — у м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 382 237 місце в загальному списку мешканців України⁶⁵;

8) *-ич*: *Зор-я* — *Зор-ич*, носіями якого в Україні є 265 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в Київщині — 61, а найгустіший осередок цього прізвища — Богуславський район, що на Київщині, де мешкає 34 носії цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 18 438 місце в загальному списку мешканців України⁶⁶.

Від прізвища *Зорич* утворено два прізвища за допомогою таких словотворчих суфіксів:

— *-ев*: *Зорич* — *Зорич-ев*, носіями якого є 15 осіб, із них 8 носіїв цього прізвища проживають на Луганщині, по 2 — у м. Горлівці, що на Донеччині та в Криму, по 1 — на Житомирщині, Чернігівщині та в м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 166 220 місце в загальному списку мешканців України⁶⁷.

Від чоловічого прізвища *Зоричев* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоричев-а*, носіями якого є 20 осіб, із них 9 носіїв цього прізвища проживають на Луганщині, 4 — на Донеччині, по 3 — на Чернігівщині та в Криму, 1 — у м. Миколаєві. За поширенням це прізвище займає 142 541 місце в загальному списку мешканців України⁶⁸;

— *-енк-*: *Зорич* — *Зорич-енк-о*, носіями якого є 2 особи, які проживають у м. Макіївці, що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 500 083 місце в загальному списку мешканців України⁶⁹;

9) *-ил-*: *Зор-я* — *Зор-ил-о*, носіями якого в Україні є 164 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Одещині — 79, а найгустіший осередок цього прізвища — Саратський район, що на Одещині, де мешкає 62 носії цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 28 831 місце в загальному списку мешканців України⁷⁰.

⁶⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%97%D0%BE%D1%80%D1%94%D1%94%D0%B2%D0%B0>.

⁶⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87>.

⁶⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%B2>.

⁶⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%B2%D0%B0>.

⁶⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

⁷⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE>.

Від основи прізвища *Зорил-о* за допомогою суфікса *-ов* утворено прізвище *Зорил-ов*, носієм якого є 1 особа, яка проживає на Одещині. За поширенням це прізвище займає 775 120 місце в загальному списку мешканців України⁷¹.

Від чоловічого прізвища *Зорил-ов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорил-ова*, носієм якого є так само 1 особа, яка проживає також на Одещині. За поширенням це прізвище займає 775 121 місце в загальному списку мешканців України⁷²;

10) *-ил-*: *Зор-я* — *Зор-ил-о*, носіями якого в Україні є 123 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Одещині — 60, а найгустіший осередок цього прізвища — Саратський район, що на Одещині, де мешкає 27 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 36 998 місце в загальному списку мешканців України⁷³.

Від основи прізвища *Зорил-о* за допомогою суфікса *-ов* утворено чоловіче прізвище *Зорил-ов*, носіями якого є 3 особи, які проживають у м. Жмеринці, що на Вінниччині. За поширенням це прізвище займає 382 240 місце в загальному списку мешканців України⁷⁴.

Від чоловічого прізвища *Зорил-ов* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорил-ова*, носіями якого є 3 особи, із них 2 носії цього прізвища проживають у м. Жмеринці що на Вінниччині, 1 — на Одещині. За поширенням це прізвище займає 142 541 місце в загальному списку мешканців України⁷⁵;

11) *-ик*: *Зор-я* — *Зор-ик*, носіями якого в Україні є 77 осіб, із них 36 носіїв цього прізвища проживають на Луганщині, 9 — на Дніпропетровщині, 8 — на Харківщині, 7 — у м. Фастові, що на Київщині, по 4 — на Вінниччині та Полтавщині, по 3 — у м. Києві та Запоріжжі, 2 — у Криму, 1 — на Одещині. Найгустіший осередок цього прізвища — Біловодський район, що на Луганщині, де мешкає 6 носіїв

⁷¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2>.

⁷² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁷³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%BE>.

⁷⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B2> <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B2>.

⁷⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 54 910 місце в загальному списку мешканців України⁷⁶.

Від прізвища *Зорік* за допомогою суфікса *-ов* утворено прізвище *Зорік-ов*, носіями якого є 14 осіб, із них 8 носіїв цього прізвища проживають на Донеччині, 4 — на Дніпропетровщині, по 1 — у м. Одесі та Севастополі. За поширенням це прізвище займає 176 112 місце в загальному списку мешканців України⁷⁷.

Від чоловічого прізвища *Зоріков* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоріков-а*, носіями якого є 27 осіб, із них 14 носіїв цього прізвища проживають на Донеччині, 5 — на Дніпропетровщині, по 2 — на Запоріжжі, у м. Одесі та Чернівцях, по 1 — на Луганщині та в Кам'янці-Подільському, що на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 142 541 місце в загальному списку мешканців України⁷⁸;

12) *-ик*: *Зор-я* — *Зор-ик*, носіями якого в Україні є 154 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Луганщині — 55, а найгустіший осередок цього прізвища — Підгаєцький район, що на Тернопільщині, де мешкає 32 носії цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 30 516 місце в загальному списку мешканців України⁷⁹.

Від чоловічого прізвища *Зориков*, носій якого відсутній серед мешканців України, флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зориков-а*, носіями якого в Україні є 3 особи, із них 2 носії цього прізвища проживають на Луганщині, 1 — у м. Ялті. За поширенням це прізвище займає 382 239 місце в загальному списку мешканців України⁸⁰.

Не послуговували основою для творення нових прізвищ прізвища утворені за допомогою таких словотворчих суфіксів:

— *-ук*: *Зор-я* — *Зор-ук*, носіями якого в Україні є 128 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Вінниччині — 49, а найгусті-

⁷⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BA>.

⁷⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

⁷⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>,

⁷⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA>.

⁸⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

ший осередок цього прізвища — Рожищенський район, що на Волині, де мешкає 11 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 35 814 місце в загальному списку мешканців України⁸¹;

– *івчак*: *Зор-я* — *Зор-івчак*, носіями якого в Україні є 106 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Закарпатті — 66, а найгустіший осередок цього прізвища — Воловецький район, що на Закарпатті, де мешкає 60 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 42 256 місце в загальному списку мешканців України⁸²;

– *ен-*: *Зор-я* — *Зор-ен-а*, носіями якого в Україні є 58 осіб, із них 57 носіїв цього прізвища проживають на Львівщині, 1 — на Запоріжжі. Найгустіший осередок цього прізвища — Сокальський район, що на Львівщині, де мешкає 21 носій цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 68 954 місце в загальному списку мешканців України⁸³;

– *ивчак*: *Зор-я* — *Зор-ивчак*, носіями якого в Україні є 9 осіб, із них 8 носіїв цього прізвища проживають на Волині, 1 — на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 222 153 місце в загальному списку мешканців України⁸⁴;

– *уньк-*: *Зор-я* — *Зор-уньк-о*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які проживають у м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 317 943 місце в загальному списку мешканців України⁸⁵;

– *уш*: *Зор-я* — *Зор-уш*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 775 159 місце в загальному списку мешканців України⁸⁶.

Від чоловічого прізвища *Зоряков*, носій якого відсутній серед мешканців України, флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоряков-а*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 775 169 місце в загальному списку мешканців України⁸⁷.

⁸¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BA>.

⁸² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BA>.

⁸³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B0>.

⁸⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BA>.

⁸⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BD%D1%8C%D0%BA%D0%BE>.

⁸⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%88>.

⁸⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

Від неіснуючого українського чоловічого прізвища *Зорянск-ий*, флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорянск-а*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 775 173 місце в загальному списку мешканців України⁸⁸.

Ще від основи прізвища *Зор-я* утворено три прізвища флексійним способом:

1) *Зор-я* — *Зор-ій*, носіями якого в Україні є 613 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Івано-Франківщині — 450, а найгустіший осередок цього прізвища — Рожнятівський район, що на Івано-Франківщині, де мешкає 196 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 8 148 місце в загальному списку мешканців України⁸⁹.

Від прізвища *Зорій* за допомогою суфікса *-чук* утворено прізвище *Зорій-чук*, носіями якого в Україні є 52 особи, із них 22 носії цього прізвища проживають на Івано-Франківщині, 8 — на Вінничині, 6 — на Луганщині, по 4 — у м. Дрогобичі що на Львівщині та Світловодську, що на Кіровоградщині, 3 — на Рівненщині, по 2 — на Донеччині та в м. Черкасах, 1 — у м. Харкові. Найгустіший осередок цього прізвища — Томашпільський район, що на Вінничині, де мешкає 8 носіїв цього прізвища. За поширенням це прізвище займає 74 777 місце в загальному списку мешканців України⁹⁰;

2) *Зор-я* — *Зор-і*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 5 носіїв цього прізвища проживають у м. Донецьку, 1 — на Чернівеччині. За поширенням це прізвище займає 280 341 місце в загальному списку мешканців України⁹¹;

3) *Зор-я* — *Зор-е*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 775 111 місце в загальному списку мешканців України⁹².

Від іменника *зоря* утворено прикметник *зоряний*, від якого, у свою чергу, утворено прикметник *зоренний*⁹³, який означає найвищу міру

⁸⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0>.

⁸⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B9>.

⁹⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA>.

⁹¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96>.

⁹² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5>.

⁹³ Прикметник *зоренний* поки що не фіксують словники української мови, натомість як подібні форми *моренний*, *величенний* наявні у словниках.

ознаки. Від прикметника *зоренний* утворено прізвище *Зоренний*, носіями якого в Україні є 4 особи, які проживають на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 381 962 місце в загальному списку мешканців України⁹⁴.

Від основи чоловічого прізвища *Зоренн-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоренн-а*, носіями якого є так само 4 особи, які проживають також на Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 381 961 місце в загальному списку мешканців України⁹⁵.

Від іменника *зоря* утворено й дієслово *зоріти*, від якого, у свою чергу, утворено дієприкметник *зорілий*⁹⁶, а вже від дієприкметника *зорілий* безафіксальним способом прізвище *Зорілий*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 4 носії цього прізвища проживають на Дніпропетровщині, 1 — у м. Миколаєві. За поширенням це прізвище займає 317 940 місце в загальному списку мешканців України⁹⁷.

Від основи чоловічого прізвища *Зоріл-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зоріл-а*, носіями якого в Україні є 35 осіб, із них 17 носіїв цього прізвища проживають на Одещині, 12 — на Дніпропетровщині, по 2 — на Запоріжжі та Миколаївщині, по 1 — на Черкащині та в Криму. За поширенням це прізвище займає 98 663 місце в загальному списку мешканців України⁹⁸.

Від основи чоловічого прізвища *Зоріл-ий* флексійним способом утворено так само прізвище *Зоріл-е*, носіями якого в Україні є 9 осіб, із них 5 носіїв цього прізвища проживають на Одещині, 3 — у м. Алушті, 1 — на Харківщині. За поширенням це прізвище займає 222 153 місце в загальному списку мешканців України⁹⁹.

Від дієслова *зоріти* утворено ще дієприкметник *зоряний*, а вже від дієприкметника *зоряний* безафіксальним способом прізвище *Зоряний*,

⁹⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9>.

⁹⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B0>.

⁹⁶ Правда, дієприкметник *зорілий* поки що не фіксують словники української мови.

⁹⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%B8%D0%B9>.

⁹⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%B0>.

⁹⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BB%D0%B5>.

носіями якого в Україні є 2 особи, одна з них проживає в м. Києві, а інша — на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 500 091 місце в загальному списку мешканців України¹⁰⁰.

Від основи чоловічого прізвища *Зорян-ий* флексійним способом утворено жіноче прізвище *Зорян-а*, носіями якого в Україні є 3 особи, із них 2 носії цього прізвища проживають у м. Києві, 1 — на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 382 250 місце в загальному списку мешканців України¹⁰¹.

Серед мешканців України 19 носіїв подвійного прізвища. Найбільше носіїв прізвищ із подвійним компонентом, у яких одним із компонентів є прізвище *Зоріна*: *Самофалова-Зоріна* (2 носії, мешкають у м. Запоріжжі, 545 637 місце в загальному списку мешканців України (далі ЗСМУ))¹⁰², *Репіна-Зоріна* (1 носій, мешкає в м. Харкові, 600 274 місце в ЗСМУ)¹⁰³, *Сукачева-Зоріна* (1 носій, мешкає в м. Києві, 623 111 місце в ЗСМУ)¹⁰⁴, *Череп-Зоріна* (1 носій, мешкає в м. Луцьку, 626 183 місце в ЗСМУ)¹⁰⁵, *Кочановська-Зоріна* (1 носій, мешкає на Черкащині, 692 199 місце в ЗСМУ), *Онисенко-Зоріна* (1 носій, мешкає на Черкащині, 698 675 місце в ЗСМУ)¹⁰⁶, *Комаровська-Зоріна* (1 носій, мешкає в м. Северодонецьку що на Луганщині, 713 551 місце в ЗСМУ)¹⁰⁷, *Маслова-Зоріна* (1 носій, мешкає в м. Києві, 757 685 місце в ЗСМУ)¹⁰⁸, *Зоріна-Галич* (1 носій, мешкає на Донеччині, 775 127 місце

¹⁰⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%B8%D0%B9>.

¹⁰¹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰² <https://ridni.org/karta/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%84%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%97%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰³ <https://ridni.org/karta/%D1%80%D0%B5%D0%BF%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%A1%D1%83%D0%BA%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%B2%D0%B0-%D0%97%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰⁵ <https://ridni.org/karta/%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BF-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹⁰⁸ <https://ridni.org/karta/%D0%BC%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

в ЗСМУ)¹⁰⁹, *Зоріна-Горячева* (1 носій, мешкає на Львівщині, 775 128 місце в ЗСМУ)¹¹⁰ (10 випадків); *Зоркіна: Соболева-Зоркіна* (1 носій, мешкає в м. Житомирі, 656 923 місце в ЗСМУ)¹¹¹, *Зоркіна-Конопльова* (1 носій, мешкає в м. Донецьку, 775 141 місце в ЗСМУ)¹¹², *Зоркіна-Потемпська* (1 носій, мешкає на Харківщині, 775 142 місце в ЗСМУ)¹¹³ (3 випадки); *Зоренко: Зоренко-Герасимчук* (1 носій, мешкає в м. Рівному, 775 114 місце в ЗСМУ)¹¹⁴, *Зоренко-Зелена* (1 носій, мешкає в м. Львові, 775 115 місце в ЗСМУ)¹¹⁵; *Зорич: Зорич-Забродська* (1 носій, мешкає в м. Києві, 775 124 місце в ЗСМУ)¹¹⁶, *Зорич-Забродський* (1 носій, мешкає в м. Києві, 775 125 місце в ЗСМУ)¹¹⁷ (по 2 випадки); *Зорян: Тарнавський-Зорян* (1 носій, мешкає в м. Миколаєві, 612 773 місце в ЗСМУ)¹¹⁸; *Зорін: Самофалов-Зорін* (1 носій, мешкає в м. Запоріжжі, 666 158 місце в ЗСМУ)¹¹⁹ (по 1 випадку).

ВИСНОВКИ

Висловлені вище міркування дозволяють зробити висновки:

¹⁰⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%87>.

¹¹⁰ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8F%D1%87%D0%B5%D0%B2%D0%B0>.

¹¹¹ <https://ridni.org/karta/%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D1%94%D0%B2%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

¹¹² <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

¹¹³ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%B0>.

¹¹⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BC%D1%87%D1%83%D0%BA>.

¹¹⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0>.

¹¹⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

¹¹⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.

¹¹⁸ <https://ridni.org/karta/%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%BD>.

¹¹⁹ <https://ridni.org/karta/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%84%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%97%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD>.

1. Досліджувана мікросистема прізвищ, похідних від прізвища *Зоря*, є малочисельною і налічує всього 107 прізвищ.

Найпоширенішим прізвищем цієї мікросистеми є прізвище *Зоріна* (2 376 носіїв) (дет. про похідні основи, кількість утворених прізвищ, кількість носіїв прізвищ, похідних від прізвища *Зоря* в Україні, їх місце в загальному списку мешканців України див. табл. 1).

Таблиця 1

Похідні основи, кількість утворених прізвищ, кількість носіїв прізвищ, похідних від прізвища *Зоря* в Україні, їх місце в загальному списку мешканців України

	<i>Прізвище</i>	<i>Від якого прізвища утворено</i>	<i>К-ть носіїв</i>	<i>Місце в списку</i>
1	Зорін-а	Зорін	2 376	1 851
2¹²¹	Зор-я		1 958	2 239
3	Зор-ін	Зор-я	1 712	2 723
4	Зор-енк-о	Зор-я	902	5 480
5	Зор-ій	Зор-я	613	8 148
6	Зор-ич	Зор-я	265	18 438
7	Зор-ил-о	Зор-я	164	28 831
8	Зор-ик	Зор-я	154	30 516
9	Зоркін-а	Зоркін	149	31 405
10	Зор-ук¹²²	Зор-я	128	35 814
11	Зор-іл-о	Зор-я	123	36 998
12	Зорк-ін	Зорк-о	112	40 394
13	Зор-івчак	Зор-я	106	42 256
14	Зор-ин-а	Зор-я	104	42 871
15	Зорь-к-а	Зор-я	92	47 594
16	Зор-к-а	Зар-я	85	50 822
17	Зор(к/ч)-енк-о	Зорк-о	78	54 102
18	Зор-ік	Зор-я	77	54 910
19	Зор-ин	Зор-я	76	55 767
20	Зор-к-о	Зор-я	72	57 677
21	Зор-іч	Зор-я	68	60 650
22	Зорянськ-а	Зорянськ-ий	62	65 232
23	Зор-ен-а	Зор-я	58	68 954
24	Зорькін-а	Зорькін	56	70 459

¹²⁰ Тут і далі жирним шрифтом виділено рядок з прізвищами, від яких утворено похідні прізвища.

¹²¹ Тут і далі жирним шрифтом виділені непохідні прізвища.

Продовження табл. 1

	<i>Прізвище</i>	<i>Від якого прізвища утворено</i>	<i>К-ть носіїв</i>	<i>Місце в списку</i>
25	Зорій-чук	Зорій	52	74 777
26	Зорьк-ін	Зорьк-а	47	80 238
27	Зорян-ськ-ий	Зорян	42	86 501
28	Зоріл-а	Зоріл-ий	35	98 663
29	Зорічев-а	Зорічев	28	115 589
30	Зоріков-а	Зоріков	27	116 792
31	Зоріч-ев	Зоріч	27	116 793
32	Зорков-а	Зорков	23	130 005
33	Зоричев-а	Зоричев	20	142 541
34	Зорь-к-о	Зор-я	19	148 680
35	Зорін-ець	Зорін	16	164 559
36	Зорк-ов	Зорк-о	16	164 560
37	Зорич-ев	Зорич	15	166 220
38	Зорік-ов	Зорік	14	176 112
39	Зор-ян	Зор-я	14	176 114
40	Зорєв-а	Зорєв	12	190 448
41	Зорєв-а	Зорєв	10	216 919
42	Зорін-ов	Зорін	10	216 920
43	Зорінов-а	Зорінов	10	216 921
44	Зор-ивчак	Зор-я	9	222 153
45	Зоріл-е	Зоріл-ий	9	222 154
46	Зорин-ець	Зорин	8	241 470
47	Зор-ев	Зор-я	7	270 143
48	Зор-і	Зор-я	6	280 341
49	Зорін-к-о	Зорін	6	280 342
50	Зоркин-а	Зоркин	6	280 344
51	Зорян-к-о	Зорян	6	280 345
52	Зорілий		5	317 940
53	Зор-уньк-о	Зор-я	5	317 943
54	Зорян-ов	Зорян	5	317 944
55	Зорянов-а	Зорянов	5	317 945
56	Зоренн-а	Зоренн-ий	4	381 961
57	Зор-єнн-ий		4	381 962
58	Зорен-ок	Зорен-к-о	4	381 963
59	Зорин-ськ-ий	Зорин	4	381 964
60	Зорк-ин	Зорк-о	4	381 965

Продовження табл. 1

	<i>Прізвище</i>	<i>Від якого прізвища утворено</i>	<i>К-ть носіїв</i>	<i>Місце в списку</i>
61	Зорь-ян	Зорь-ка	4	381 971
62	Зор-єв	Зор-я	3	382 236
63	Зорєєв-а	Зорєєв	3	382 237
64	Зориков-а	Зориков	3	382 239
65	Зоріл-ов	Зоріл-ий	3	382 240
66	Зорілов-а	Зорілов	3	382 241
67	Зоріч-єнк-о	Зоріч	3	382 242
68	Зоріч-єв	Зоріч	3	382 243
69	Зорьк-ин	Зорьк-а	3	382 249
70	Зорян-а	Зорян-ий	3	382 250
71	Зор-єнк-о	Зор-я	2	500 079
72	Зорич-єнк-о	Зорич	2	500 083
73	Зорькин-а	Зорькин	2	500 089
74	Зоряний		2	500 091
75	Самофалова-Зоріна		2	545 537
76	Репіна-Зоріна		1	600 274
77	Тарнавський-Зорян		1	612 773
78	Сукачева-Зоріна		1	623 111
79	Череп-Зоріна		1	626 183
80	Соболева-Зоркіна		1	656 923
81	Самофалова-Зоріна		1	666 158
82	Кочановська-Зоріна		1	692 199
83	Онисенко-Зоріна		1	698 675
84	Комаровська-Зоріна		1	713 551
85	Маслова-Зоріна		1	757 685
86	Зор-є	Зор-я	1	775 111
87	Зоренко-Герасимчук		1	775 114
88	Зоренко-Зелена		1	775 115
89	Зорєнк-ов	Зорєнк-о	1	775 116
90	Зорєнков-а	Зорєнков	1	775 117
91	Зорил-ов	Зорил-о	1	775 120
92	Зорілов-а	Зорілов	1	775 121
93	Зоринськ-а	Зоринськ-ий	1	775 123
94	Зорич-Забродська		1	775 124
95	Зорич-Забродський		1	775 125
96	Зоріна-Галич		1	775 127

Продовження табл. 1

	<i>Прізвище</i>	<i>Від якого прізвища утворено</i>	<i>К-ть носіїв</i>	<i>Місце в списку</i>
97	Зоріна- Горячева		1	775 128
98	Зоркіна-Конопльова		1	775 141
99	Зоркіна-Постемпска		1	775 142
100	Зорічев-а	Зорічев	1	775 144
101	Зор-уш	Зор-я	1	775 159
102	Зор(к/ч)енк-ов	Зорченко	1	775 160
103	Зор(к/ч)-ен-о	Зорк-о	1	775 161
104	Зорьков-а	Зорьков	1	775 162
105	Зоряков-а	Зоряков	1	775 169
106	Зорян-ич	Зорян	1	775 171
107	Зорян-ск-а	Зорян-ск-ий	1	775 173

2. Найпоширенішим способом творення прізвищ, похідних від прізвища *Зоря*, є суфіксальний (55 прізвищ). Найчастіше для творення нових прізвищ використовуються суфікси *-ов* (8 випадків), *-к-* (7 випадків), *-енк-*, *-ев(-ев, -єєв)* (по 5 випадків).

29 прізвищ утворено флексійним способом, серед них 25 жіночих прізвищ, утворених від чоловічих прізвищ за допомогою флексії *-а*.

3. 18 прізвищ досліджуваної мікросистеми є подвійними, одним із компонентів яких є прізвища, похідні від прізвища *Зоря*. Найбільше прізвищ із подвійним компонентом, у яких одним із компонентів, як правило другим, є прізвище *Зоріна* (10 випадків). Ще компонентами подвійних прізвищ виступають прізвища *Зоркіна* (3 випадки), *Зорич*, *Зоренко* (по 2 випадки), *Зорян*, *Зорін* (по 1 випадку) (дет. про способи творення прізвищ, похідних від прізвища *Зоря* див. табл. 2).

Таблиця 2

Способи творення прізвищ, похідних від прізвища *Зоря*

	<i>Способи творення прізвищ</i>	<i>К-ть</i>
1	<i>Безсуфіксальний</i>	4
2	<i>Суфіксальний</i>	55
2.1	-ов	8
2.2	-к-	7
2.3	-енк-	5
2.4	-ев(-ев, -єєв)	5

Закінчення табл. 2

	<i>Способи творення прізвищ</i>	<i>К-ть</i>
2.5	-ин	4
2.6	-ін	3
2.7	-ськ-	2
2.8	-ець	2
2.9	-ян	2
2.10	-ич	2
2.11	-ен-	2
2.12	-ик	1
2.13	-іл-	1
2.14	-уш	1
2.15	-ок	1
2.16	-ивчак	1
2.17	-івчак	1
2.18	-ук	1
2.19	-ил-	1
2.20	-ік	1
2.21	-іч	1
2.22	-чук	1
2.23	-уньк-	1
2.24	-ушк-	1
3	Флексійний	29
3.1	-а	25
3.2	-е	2
3.3	-ій	1
3.4	-і	1
4	Подвійне прізвище	19
	<i>Усього</i>	107

4. Надалі потребують вивчення проблеми походження, особливостей творення і поширення на теренах України прізвищ, похідні від інших назв, рідкісні і зросійщені прізвища та деякі інші аспекти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Варченко І. До основ наукового вивчення сучасних українських прізвищ. *Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ*. Київ : Радянська школа, 1968. С. 3–29.
2. Горпинич В. О., Корнієнко І. А. Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України : монографія. Дніпропетровськ : Пороги, 2012. 237 с.
3. Горпинич В. Основні принципи дослідження сучасних прізвищ України. *Українська мова*. 2009. № 4. С. 18–27.
4. Животко А. Подонь. *Пам'ятки України: історія та культура*. Київ, 1995. № 1–2. С. 110.
5. Карта поширення прізвищ України. URL : <https://ridni.org/karta/> (дата звернення : 16.01. 2023).
6. Кравченко Л. О. Прізвища Лубенщини. Київ : Факт. 198 с.
7. Поповський А. Дециця про українські прізвища : монографія. Дніпро : Ліра, 2020. 300 с.
8. Прадід Ю. Ф. Матронімічні прізвища (на матеріалі українських варіантів християнських імен). *Українське мовознавство*. 2022a. Вип. 52. С. 32–43.
9. Прадід Ю. Ф. Особливості творення прізвищ, похідних від прізвища *Дід* (на матеріалі прізвищ, поширених в Україні). *Філологічний часопис* : науковий журнал. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022b. Вип. 2 (20). С. 62–83.
10. Прадід Ю. Ф. Патронімічні прізвища (на матеріалі українських варіантів християнських імен). *Українське мовознавство*. 2021. Вип. 1(50). С. 28–45.
11. Прадід Ю. Ф. Способи творення прізвищ мікрогрупи «Батько»: на матеріалі прізвищ, поширених в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. На пошану Івана Чендея (до 100-річчя з дня народження). 2022 с. Вип. 1 (47). С. 225–230.
12. Прадід Ю. Ф. Способи творення прізвищ, похідних від апелятива *дід*. *Мова. Література. Фольклор*. Запоріжжя, 2022d. № 1. С. 42–52.
13. Прадід Ю. Ф. Типологія прізвищ жителів с. Либохори Стрийського району на Львівщині. *Мови й літератури світу* : зб. наук. праць. Кривий Ріг. 2022e. Вип. 1. С. 28–45.
14. Прадід Ю. Ф. Типологія українських прізвищ та імен (на матеріалі прізвищ та імен моїх однокласників). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2022f. № 18. С. 43–48.
15. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища. Київ : Наукова думка, 1966. 216 с.
16. Рідні. URL : <https://ridni.org/> (дата звернення : 19.01. 2023).
17. Українська ономастика: бібліографічний покажчик / уклад. С. О. Вербич, І. В. Єфіменко, І. М. Железняк. Київ, 2013. 366 с.

18. Український словотвір: словник-довідник. URL : <https://subject.com.ua/ukrмова/derivation/index.html> (дата звернення : 16.01. 2023).
19. Українські прізвища. URL : https://www.wikiwand.com/uk/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96_%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0. (дата звернення : 26.01.2023).
20. Худаш М. Л. З історії української антропонімії. Київ : Наукова думка, 1977. 236 с.

REFERENCES

- Varchenko I. (1968). Do osnov naukovooho vvychennia suchasnykh ukrainskykh pryzvyshch. Redko Yu. K. Dovidnyk ukrainskykh pryzvyshch. Kyiv : Radianska shkola. S. 3–29 [in Ukrainian].
- Horpynych V. O., Korniienko A. I. (2012). Antroponimiia Dniprovskoho Pryporizhzhia i sumizhnykh rehioniv Ukrainy: Slovnyk. Dnipropetrovsk : Porohy. 237 s. [in Ukrainian].
- Horpynych V. (2009). Osnovni pryntsyipy doslidzhennia suchasnykh pryzvyshch Ukrainy. Ukrainska mova. № 4. S. 18–27 [in Ukrainian].
- Zhyvotko A. (1995). Podon. Pamiatky Ukrainy: istoriia ta kultura. Kyiv. № 1–2. S. 110 [in Ukrainian]
- Karta poshyrennia pryzvyshch Ukrainy. URL : <https://ridni.org/karta/> <https://ridni.org/karta/> (data zvernennia : 16.01. 2023).
- Kravchenko, L. O. (2004). Ppizvyshcha Lubenshchyny. Kyiv : Fakt.. 198 s. [in Ukrainian].
- Popovskyi A. (2020). Deshchytisia pro ukrainski pryzvyshcha : Monohrafiia. Dnipro : Lira. 300 s. [in Ukrainian].
- Pradid Yu. F. (2022). Matronimichni pryzvyshcha (na materialy ukrainskykh variantiv khrystyianskykh imen). Ukrainske movoznavstvo. Vyp. 52. S. 32–43 [in Ukrainian].
- Pradid Yu. (2022b). F. Osoblyvosti tvorennia pryzvyshch, pokhidnykh vid pryzvyshcha Did (na materialy pryzvyshch, poshyrenykh v Ukraini). Filolohichni chasopys : naukovyi zhurnal. Uman : VPTs «Vizavi». Vyp. 2 (20). S. 62–83 [in Ukrainian].
- Pradid Yu. F. (2021). Patronimichni pryzvyshcha (na materialy ukrainskykh varianativ khrystyianskykh imen). Ukrainske movoznavstvo. Vyp. 1(50). S. 28–45 [in Ukrainian].
- Pradid Yu. F. (2022). Sposoby tvorennia pryzvyshch mikrohrupy «Batko»: na materialy pryzvyshch, poshyrenykh v Ukraini. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia «Filolohiia». Na poshanu Ivana Chendeia (do 100-richchia z dnia narodzhennia). Vyp. 1 (47). S. 225–230 [in Ukrainian].

- Pradid Yu. F. (2022d). Spособy tvorennia pryzvyshch, pokhidnykh vid apeliatyva did. *Mova. Literatura. Folklor. Zaporizhzhia*. № 1. S. 42–52 [in Ukrainian].
- Pradid Yu. F. (2022). Typolohiia pryzvyshch zhyteliv s. Lybokhory Stryiskoho raionu na Lvivshchyni. *Movy y literatury svitu: Zb. nauk. prats. Kryvyi Rih. Vyp. 1*. S. 28–45.
- Pradid Yu. F. (2022f). Typolohiia ukrainskykh pryzvyshch ta imen (na materialy pryzvyshch ta imen moikh odnoklasnykiv). *Naukovyi visnyk Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka. Seriia: Filolohichni nauky (movoznavstvo)*. № 18. S. 43–48 [in Ukrainian].
- Redko Yu. K. (1966). *Suchasni ukrainski pryzvyshcha*. Kyiv : Naukova dumka. 216 s. [in Ukrainian].
- Ridni. UPL : <https://ridni.org/> (data zvernennia : 19.01. 2023).
- Ukrainska onomastyka: Bibliohrafichni pokazchyyk. (2013). Uklad.: S. O. Verbych, I. V. Yefymenko, I. M. Zheliezniak. Kyiv. 366 s. [in Ukrainian].
- Ukrainskyi slovotvir: Slovnyk-dovidnyk. URL : <https://subject.com.ua/ukrmova/derivation/index.html> (data zvernennia : 16.01. 2023).
- Ukrayins'ki pryzvyshcha. URL : <https://www.wikiwand.com/uk/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0>. (data zvernennya : 26.01.2023).
- Khudash M. L. (1977). *Z istorii ukrainskoi antroponimii*. Kyiv: Naukova dumka. 236 s. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Вступ. У статті підкреслюється, що дослідження прізвищ узагалі й прізвищевих мікросистем зокрема — одна з актуальних проблем сучасної української ономастичної науки, яка має важливе теоретичне і практичне значення не лише для мовознавства, але й для історії, географії, народознавства.

Мета. Мета статті полягає в тому, щоб дослідити місце мікросистеми прізвищ, похідних від прізвища Зоря, в прізвищевій системі, описати способи їх творення, вирізнити афікси, за допомогою яких утворилися прізвища цієї мікросистеми, їх територіальну поширеність.

Матеріали та методи. Відповідно до мети дослідження як основний було використано описовий метод і його основні прийоми: інвентаризація та систематизація мовного матеріалу в синхронії. Джерелом фактичного матеріалу послужили матеріали інтернетсайту «Рідні», на якому зафіксовано 876 тис. прізвищ мешканців України, з них лише 106 прізвищ утворено від прізвища Зоря.

Результати. В результаті розвідки були встановлені особливості творення прізвищ, похідних від прізвища Зоря, а також поширеність їх на

теренах України. Зазначається, що ця мікросистема хоч і є порівняно нечисленною, але натомість досить різноманітною за способами і засобами творення.

Висновки. Підсумовуючи сказане вище, константуємо, що найпоширенішим прізвищем досліджуваної мікросистеми є прізвище Зоріна (2 376 носіїв), яке займає 1 851 місце в загальному списку мешканців України, а кожне третє прізвище представлено тільки одним носієм.

Найпоширенішим способом творення прізвищ, похідних від прізвища Зоря, є суфіксальний (55 прізвищ). Найчастіше для творення нових прізвищ цієї мікросистеми використовуються суфікси -ов (8 випадків), -к- (7 випадків), -enk-, -ев(-ев, -єєв) (по 5 випадків). 29 прізвищ утворено флексійним способом, серед них 26 жіночих прізвищ, похідних від чоловічих. Серед мешканців України 19 носіїв подвійного прізвища.

Потребують вивчення проблеми походження, особливостей творення і поширення на теренах України прізвищ, похідних від інших назв, рідкісних і зросійщених прізвищ та деякі інші аспекти.

Ключові слова: Зоря, особливості творення прізвищ, суфіксальний спосіб, морфемний суфікс, словотворчий суфікс, поширеність на теренах України.

Стаття надійшла 26 грудня 2022 р.